

ରିପୋର୍ଟଯୋଗ୍ୟ

ଭାରତୀୟ ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ

ସିଭିଲ୍ ଅପିଲ୍ ଅଧିକାରିତା

ସିଭିଲ୍ ଅପିଲ୍ ନଂ – ୯୨୦୪/୨୦୧୯

(ଏସ୍.ଏଲ୍.ପି.(ସି) ନଂ ୧୬୨୮୩/୨୦୧୭ରୁ ଉଦ୍ଭୂତ)

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟ..... ଅପିଲ୍‌କାରୀ

ବନାମ

ମଞ୍ଜୁ ନାଏକ..... ପ୍ରତିବାଦୀ

ରାୟ

ହୃଷିକେଶ ରାୟ, ବିଚାରପତି
ଲିଭ୍ ପିଟିସନ୍ ଟି ମଞ୍ଜୁର ହେଲା ।

୨. ଏହି ଅପିଲ୍ ଟି ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ (ସି) ନଂ ୧୪୪୧୩/୨୦୧୬ ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ତା.୨୧.୧୧.୨୦୧୬ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଉଦ୍ଭୂତ ଯେଉଁଥିରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲର (ଏତଦ୍ ପରେ “ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ” ବୋଲି ସୂଚିତ ହେବ) ତା.୩.୮.୨୦୧୫ର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ୍‌କାରୀଙ୍କ ଆପତିକୁ ଖାରଜ କରିଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଓଡ଼ିଶା ସିଭିଲ୍ ସର୍ଭିସେସ୍ (ପେନ୍ସନ୍) ରୁଲ୍ସ-୧୯୯୨ରେ (ଏତଦ୍ ପରେ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ବୋଲି ସୂଚିତ ହେବ) ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସ୍ୱର୍ଗତ ସାଗର ନାଏକ (ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ) ସପକ୍ଷରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଏବଂ ତତ୍ପରେ ଅପିଲ୍‌କାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

୩. ସ୍ୱର୍ଗତ ସାଗର ନାଏକଙ୍କ ବେତନ ସ୍ଥିରୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ତା.୧.୧.୧୯୯୬ ରୁ ତା.୬.୬.୧୯୯୬ରେ ମାନସିକ ଅସ୍ଥମତା ହେତୁ ସେ ଅବସର ନେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ପ୍ରତିବାଦୀ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲରେ ଓ.ଏ.ନଂ.

୧୮(ବି)/୨୦୧୦ ଦାଏର କରିଥିଲେ ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ୨୪.୭.୧୯୯୭ରୁ ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।

୪. ପ୍ରତିବାଦୀ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲକୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ଅକ୍ଷମତା ଜଣାପଡ଼ିବା ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ତା.୭.୭.୧୯୯୭ରୁ ସେବାରୁ ଅବସର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ତତ୍ପରେ ତା.୨୪.୭.୧୯୯୭ରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ ଏବଂ ଏଥି ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀ ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକ୍ଦାର ଅଟନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କ ମୃତ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

୫. ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ବିରୋଧ କରି ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଆଇନଜୀବୀ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ସମ୍ମୁଖରେ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ଯେ ଭତ୍ତା ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ଆବଶ୍ୟକ ସେବାକାଳ ପ୍ରଦାନ କରିନାହାନ୍ତି । ମୃତ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଦାବାକୁ ବିରୋଧ କରି ଅପିଲ୍‌କାରୀ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ଯେ ‘ପେନସନ ରୁଲ୍‌ସ୍’ ର ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରୁଥିବା ନିୟମ ୩୯କୁ ନିୟମ ୪୭ ସହିତ ଏକତ୍ର ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ହେବ, ଯାହା ପେନସନ୍ ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ୧୦ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟକାଳକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଏହି ଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ଯେ ଅପିଲ୍‌କାରୀ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ତରଫରୁ କୌଣସି ଅଭିଧାନ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ହକ୍ଦାର ନୁହେଁ ।

୬. ସରକାରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ, ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଯେ ଅପିଲ୍‌କାରୀଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ‘ପେନସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ ର ନିୟମ ୩୯ ଅନୁସାରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକ୍ଦାର ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଅପିଲ୍‌କାରୀଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରି ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଅପିଲ୍‌କାରୀଙ୍କ ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ସ୍ଥିର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା ।

୭. ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅପିଲ୍‌କାରୀମାନେ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ (ସି) ନଂ.୧୪୪୧୩/୨୦୧୭ ମାଧ୍ୟମରେ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉପସ୍ଥାପନା କଲେ ଯେ ‘ପେନସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ର ନିୟମ ୩୯କୁ ନିୟମ ୪୭ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ରୂପେ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ଉଭୟ ନିୟମକୁ ମିଳିତ ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ, ତେବେ ମୃତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଯୋଗ୍ୟନୁହେଁ । ଯାହାହେଲେ ମଧ୍ୟ, ଅପିଲ୍‌କାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୁକ୍ତିକୁ ବିରୋଧ ନ କରି ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲଙ୍କ

ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରଖାଗଲା ଏବଂ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍‌ଟିକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

୮. ରାଜ୍ୟସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅପିଲ୍‌କାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ଆଇନଜୀବୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଅନିନ୍ଦିତା ପୂଜାରୀ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ଯେ ମୃତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅନୁକୃତ ରୂପେ ତା.୧.୧୯୯୫ ରିଖ ରୁ ତା.୨୩.୦୭.୧୯୯୫ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେବାରୁ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ତା. ୨୪.୭.୧୯୯୫ରିଖ ରୁ ତା.୨.୭.୧୯୯୬ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଲମ୍ବିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ସେବାକାଳ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉପରୋକ୍ତ ସମୟକୁ ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅତଏବ, ତା.୨.୭.୧୯୯୬ରିଖରେ ସେବାନିବୃତ୍ତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବାସ୍ତବିକ ସେବାକାଳ ୪ ବର୍ଷ ୬ ମାସ ଏବଂ ୨୯ ଦିନ ଥିଲା । ଦଶବର୍ଷର ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପୂରଣ ନ କରିଥିବା ହେତୁ ମୃତ କର୍ମଚାରୀ ପେନ୍‌ସନ୍ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେଉ ନ ଥିବା ତର୍କ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ ନିୟମ ୨୭ (୨) (ଖ) ଓ ୪୭(୫)(ଜ) କୁ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଏହି ଉକ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକ୍ଦାର ହେଉ ନ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ବିକଳ୍ପ ସୁବିଧା ଅର୍ଥାତ୍ ‘ପେନସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ର ନିୟମ ୪୭ (୫)(ଜ) ଅନୁସାରେ ସେ ହକ୍ଦାର ହେଉଥିବା ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ଅର୍ଥ ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।
୯. ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ କାଳୀନ ସେବା ସମୟ ହେତୁ ସରକାରୀ ଆଇନଜୀବୀ ତର୍କ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ନିୟମ ୩୯ ଅନୁଯାୟୀ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଉକ୍ତା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ‘ପେନ୍‌ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ର ନିୟମ ୪୭ ଓ ନିୟମ ୫୬ ସଂଯୁକ୍ତ ରୂପେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ ଯାହା ଉପଯୁକ୍ତ ସେବାକାଳ କୁ ୧୦ ବର୍ଷକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରୁଛି ଏବଂ ତାହା ଯେଉଁ ମାନେ ଉକ୍ତାପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ହକ୍ଦାର ହେବାର ମାପଦଣ୍ଡ ରୂପେ ଉପଯୁକ୍ତ ସେବାକାଳକୁ ପୂରଣ ନ କରିଥିବେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ।
୧୦. ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଆଇନଜୀବୀ ଶ୍ରୀ କେଦାରନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ ତର୍କ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ମାନସିକ ଅକ୍ଷମତା ହେତୁ ତା.୨.୭.୧୯୯୬ରୁ ସେବାରୁ ଅବ୍ୟାହତି ନେବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା, ଏବଂ ଯେହେତୁ ସ୍ୱାୟୀ ଅକ୍ଷମତା ହେତୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ନେଉଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଉକ୍ତା ‘ପେନ୍‌ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ର ନିୟମ ୩୯ ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହୋଇଛି । ତ୍ରିବୁନାଲ ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଉକ୍ତା ମଞ୍ଜୁର କରିବାକୁ ଯଥାର୍ଥ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

୧୧. ଉକ୍ତ ଆଇନଜୀବୀ ତତ୍ପରେ ଉପସ୍ଥାପନା କଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଉକ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବାର କିଛିଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ ନିୟମ ୩୯ ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା'୨୪.୭.୧୯୯୭ରେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ପ୍ରତିବାଦୀ, ଯିଏ କି ତାଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀ, ପାରିବାରିକ ଭାବେ ପାଇବାକୁ ହକ୍ଦାର ଅଟନ୍ତି ।

୧୨. ଏଠାରେ ବିଚାରଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଥିବା ବିଷୟଟି ହେଲା ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ର ନିୟମ ୩୯ ଅନୁସାରେ ଏକ ଅକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଭାବେ ନିରୂପଣ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକ ଚାକିରୀକାଳକୁ ଉପେକ୍ଷା କରାଯାଇପାରିବ କି । ଉପସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏହି ଯେ, ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍ କିମ୍ବା ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକ ସେବାକାଳ ନ ଥିବା ଏକ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅକ୍ଷମତା ଭାବେ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ତୁଟି କରିଛନ୍ତି କି ।

୧୩. ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ତତ୍କାଳ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ନିମ୍ନମତେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଗଲା-

“.....
୩୯, ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭାବେ — (୧) ଯଦି ଏକ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଶାରୀରିକ କିମ୍ବା ମାନସିକ ସାମର୍ଥ୍ୟହୀନତା ହେତୁ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ସେବା ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାୟୀ ରୂପେ ଅକ୍ଷମ କରୁଥାଏ ଚାକିରୀରୁ ଅବସର ନିଅନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ।

(୨) ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭାବେ ନିମନ୍ତେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ତାଙ୍କ ଅକ୍ଷମତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବେ, ଯଥା :-

(କ) ମେଡ଼ିକାଲ୍ ବୋର୍ଡ୍, ସମସ୍ତ ରେଜେଣ୍ଟ୍ ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ବିଶେଷ ରୂପେ ଘୋଷିତ ରେଜେଣ୍ଟ୍ ଭୁକ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏବଂ

(ଖ) ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ସମପଦବୀୟୁକ୍ତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଧିକାରୀ, ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ

୪୭. ଭାରତ ପରିମାଣ (୧)

.....
୨(କ).....

(ଖ) ଏହି ରୁଲ୍ସରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ତେତିଶ ବର୍ଷର ଚାକିରୀକାଳ

ସମାପ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କିନ୍ତୁ ଦଶବର୍ଷର ଚାକିରୀକାଳ ସମାପ୍ତ କରିସାରି ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭତ୍ତାର ପରିମାଣ ଧାରା (କ) ଅନୁସାରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ଭତ୍ତାର ପରିମାଣର ସମାନ୍ତରାଳୀନ ହେବ ଏବଂ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଭତ୍ତାର ପରିମାଣ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଭତ୍ତାର ପରିମାଣ ଠାରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ ।

.....

.....

୫(ଝ) ଏହି ରୁଲ୍ସ୍ ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଦଶବର୍ଷର ଚାକିରୀକାଳ ସମାପ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରାଡୁଆଲ୍ ପରିମାଣ ତାଙ୍କର ଅର୍ଦ୍ଧମାସିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାରରେ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକ କାଳ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

୫୬ ପାରିବାର୍ଷିକ ଭତ୍ତା:

.....

(୨) ଉପଧାରା (୪) ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପକ୍ଷପାତିତା ନ କରି ଯଦି ଏକ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ

.....

(ଗ) ସେବାରୁ ଅବସର ନେବାପରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ପେନ୍ସନ୍ କିମ୍ବା ଅନୁକମ୍ପା ମୂଳକ ଭତ୍ତା ପାଇଥାଆନ୍ତି, ଯାହା ନିୟମ ୪୩ ଓ ୪୪ ବ୍ୟତିରେକ ପରିଚ୍ଛେଦ ୪ ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ତେବେ ମୃତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିବାର ପାରିବାର୍ଷିକ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକ୍ଦାର ହେବେ, ଯାହାର ପରିମାଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ଅନୁସାରେ ନିରୂପଣ କରାଯିବ ।

.....”

୧୪. ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ସ୍ବର୍ଗତ ସାଗର ନାଏକ ଥଇଥାନମୂଳକ ସହାୟତା ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କ ପିତା ସ୍ବର୍ଗତ ସୁରି ନାଏକ ଏମ୍.କେ.ସି.ଜି. ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ ଓ ହସପିଟାଲରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁ ହେତୁ ତା.୨୨.୮.୧୯୮୯ରେ ଚାକିରିରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନିୟୁକ୍ତି ପରେ ସେ ମାନସିକ ଅସ୍ଥମତା ଭୋଗୁଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ, କଟକର ମାନସିକ ରୋଗ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ବାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ତା.୨.୭.୧୯୯୭ରେ ମାନସିକ ଅସ୍ଥମତା ହେତୁ ସେବାରୁ ଅବସର

ଦିଆଗଲା । ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଲିଲ୍ ରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଉକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଚାକିରୀକାଳ ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଯେହେତୁ ସେ ତା.୧.୨.୧୯୯୫ ରୁ ତା.୨୩.୭.୧୯୯୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାକିରୀରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ତା.୨୪.୭.୧୯୯୫ ରୁ ୬.୭.୧୯୯୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବରଖାସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଅତଏବ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ଅନୁଯାୟୀ ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ସମୁଦାୟ ଚାକିରୀ କାଳକୁ ମାତ୍ର ୪ ବର୍ଷ ୬ ମାସ ଏବଂ ୨୯ ଦିନ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ।

୧୫. ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ର ଧାରା ୪୭ (୫) (ଝ) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ୧୦ ବର୍ଷ ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ ନ କରିଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ତାଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧମାସର ପାରିଶ୍ରମିକ ହାରରେ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକ କାଳ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସାମୟିକ ସୁବିଧା ଯଥା ଜିପିଏଫ୍, ଅବ୍ୟବହୃତ ଉପାର୍ଜିତ ଛୁଟି, ମୃତ୍ୟୁ ତଥା ଅବସରକାଳୀନ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ଇତ୍ୟାଦି ମଞ୍ଜୁର ହେଲା ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗ ମୂଳକ ସହାୟତା ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଝାଡ଼ୁଦାର ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଗଲା ଏବଂ ସେ ତା.୧୨.୭.୨୦୦୬ରୁ ଏକ ନିୟମିତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅଟନ୍ତି ।

୧୬. ପ୍ରତିବାଦୀ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ତଥା ଅନ୍ୟ ସୁବିଧା ଏବଂ ଅନୁକମ୍ପାମୂଳକ ନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା.୬.୭.୧୯୯୬ରେ ଅବସର ନେଇଥିବା ତାଙ୍କ ମୃତ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଦାବା ଜଣାଇ ନ ଥିଲେ । ତା.୨୬.୭.୧୯୯୬ରେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ଅନେକ କାଳ ପରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲରେ ବିଲମ୍ବିତ ଭାବେ ତା.୧.୧.୧୯୯୭ରୁ ଅବସର ନେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଶୋଧିତ ହାରରେ ତାଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ସ୍ଥିରାକରଣ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ (ତା.୨୪.୭.୧୯୯୬ରେ) ଅନ୍ତେ ପାରିବାରିକ ଭତ୍ତା ସୁବିଧା ସହିତ ସମସ୍ତ ପରିମାଣ ମୂଳକ ଓ ସାମୟିକ ସୁବିଧା ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜଣାଇଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲରେ କଦାପି ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିନଥିଲେ । ତଥାପି, ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ର ଧାରା ୩୯ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

୧୭. ଯେତେବେଳେ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆପତ୍ତି କରାଗଲା, ରାଜ୍ୟସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପେ ତର୍କ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ଯେ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ର ନିୟମ ୩୯ କୁ ନିୟମ ୪୭ ସହିତ ଏକତ୍ର ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ଦାବା

ଜଣାଇବା ନିମନ୍ତେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଉପଯୁକ୍ତ ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ କରାଯାଇଥିବ କିନ୍ତୁ ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲ୍‌କାରୀଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ତର୍କକୁ ବିଚାରକୁ ନ ନେଇ ଏକ ରହସ୍ୟାତ୍ମକ ଆଦେଶ ବଳରେ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍‌ଟିକୁ ଖାରଜ କରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ଏକ ନ୍ୟାୟସଂଗତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ‘ପେନ୍‌ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ ର ନିୟମ ୩୯ ଅନୁଯାୟୀ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭାବେ ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର ଅଟନ୍ତି ।

୧୮. ପେନ୍‌ସନ୍ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଦଶବର୍ଷ ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନିୟମ ୪୭ (୨)(ଖ) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ସେବାକାଳ ପୂରଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିକଳ ସହାୟତା ‘ପେନ୍‌ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ରହିଛି । ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି କିପରି ହିସାବ କରାଯିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ନିୟମ ୪୭(୫)(୧) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ।

୧୯. ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ମାନସିକ ଅକ୍ଷମତା ହେତୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ସେଥିହେତୁ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିଧବାପତ୍ନୀ ଏହା ବିନା ଦ୍ଵିଧାରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସେ ତା.୬.୭.୧୯୯୬ରେ ତାଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ଅବସର ନେବା ସମୟରେ କିମ୍ବା ଏହାର ୨୦୧୦ରେ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ସମ୍ମୁଖରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭାବେ ନିମନ୍ତେ ଦାବୀ ଜଣାଇ ନ ଥିଲେ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ଓ.ଏ.ନଂ.୧୮ (ବି)/୨୦୧୦ ରେ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଯାଇ ସ୍ୱର୍ଗତ ସାଗର ନାଏକ ଙ୍କୁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭାବେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଅନ୍ତେ ତାଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ପାରିବାରିକ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଏ ପ୍ରକାର ଆଦେଶ ଦେବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ‘ପେନ୍‌ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିବା ଦଶ ବର୍ଷର ଆବଶ୍ୟକ ସେବା କାଳକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ କେବଳ ନିୟମିତ ପେନ୍‌ସନ୍ ନୁହେଁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭାବେ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ସେବାକାଳ ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେହେତୁ ଉଭୟ ଦାବୀ ସେହି ସମାନ ‘ପେନ୍‌ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ ଅନୁସାରେ ହିଁ ବିଚାର କରାଯିବ ।

୨୦. ଏକ କର୍ମଚାରୀ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଦାତାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ଦୀର୍ଘ ସେବାବଳରେ ପେନ୍‌ସନ୍ ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ପ୍ରତି କଠିନ ଓ ଦୀର୍ଘ ପରିଶ୍ରମର ପାରିତୋଷିକ ରୂପେ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ‘ପେନ୍‌ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ ଏହାପ୍ରତି ଯୋଗ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ୧୦ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକାଳକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଛି । ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଯେ ‘ପେନ୍‌ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ ର କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କିଭଳି ବୁଝିବାକୁ ହେବ ।

ସେତେବେଳେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଭିତ୍ତିରେ ବିଚାରକୁ ନେବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ ଯାହା ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବିଚାରଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ବୁଝାଏ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ନିୟମାବଳୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ଅନ୍ୟବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ସୂଚିତ କରି ହିଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ଫଳରେ ନିୟମାବଳୀଟି ସାମଗ୍ରିକ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ବୁଝାଇବ । ଏଭଳି ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ପରିହାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଉକ୍ତ ସମାନ ନିୟମାବଳୀର ଦୁଇ ଗୋଟି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ବିରୋଧାଭାସ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଏବଂ ସୁସଂଗତ ଫଳାଫଳ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଯଦି ଦୁଇଟି ନିୟମ ଏକତ୍ର ବିଚାରଭୁକ୍ତ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ହୁଏ, ତେବେ ଗୋଟିଏ ନିୟମ ଅନ୍ୟ ଏକ ନିୟମକୁ ପରାସ୍ତ କରିବାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନିରନ୍ତର ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ସେବା ବଳରେ ହିଁ ପେନ୍ସନ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭଉଁ ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟକାଳକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ କୁ ଏଭଳି ପ୍ରକାରେ ସୁସଂଗତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିରୋଧାଭାସ ହେବ ନାହିଁ ।

୨୧. ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭଉଁ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଉପଯୁକ୍ତ ଚାକିରୀ କାଳର ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ ନ କରି ନିୟମ ୩୯ ଅନୁସାରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭଉଁ ଦାବୀ କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ଦିଆଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି ଆମକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁନାହିଁ । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଚାକିରୀକାଳ ତାଙ୍କର ମାନସିକ ଅକ୍ଷମତା ହେତୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ନେଇଥିବାରୁ ୧୦ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ହେଉଥିବାରୁ ସେ କେବଳ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ନିୟୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେଲେ ଏବଂ ଏହା ହିଁ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଏଭଳି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ଆସିପାରେ ଯେ ଏକ କର୍ମଚାରୀ ୧୦ ବର୍ଷର ଆବଶ୍ୟକ ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ କରି ନ ପାରି ପେନ୍ସନ୍ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି । ୧୦ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଚାକିରୀକାଳ ଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍ସ’ ରେ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଏବଂ ସେଥିହେତୁ, ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭଉଁ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ଚାକିରୀ କାଳକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବା ଆମ୍ଭ ପକ୍ଷେ କଷ୍ଟକର ।

୨୨. ଆମର ଉପରୋକ୍ତ ମତାମତ ‘କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବନାମ ବସିରଭାଇ ଆର୍. ଖୁଲିଜି’ ମାମଲାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁପାତ ଦ୍ଵାରା ସମର୍ଥିତ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସି.ଆର୍.ପି.ଏଫ୍. ରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପାଇରୋଜେନିକ୍ ମେନିନ୍‌ଜାଇଟିସ୍ ଏବଂ ନ୍ୟୁରୋସେନ୍‌ସରୀ ବଧୂରତା ଭୋଗୁଥିବା ଏକ କନଷ୍ଟେବଲଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ଦାବୀକୁ ବିଚାରକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେହି ମାମଲାରେ ଉକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସକ୍ରିୟ ସେବା ନିମନ୍ତେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚାକିରୀରୁ ତାଙ୍କୁ ଅବସର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ୧୦ ବର୍ଷ ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ କରିନଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବଦଳରେ ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ସି.ଆର୍.ପି.ଏଫ୍. କନଷ୍ଟେବଲଙ୍କ ଅକ୍ଷମତା ହାର ୧୦୦ ଶତକଡ଼ା ଅଟେ, ସେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ୧୦ ବର୍ଷର ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ କରାଯିବା ସର୍ତ୍ତକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଯଦିଓ, ବିଚାରପତି ଏ.କେ. ମାଥୁର ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ନିୟମାବଳୀର ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇ ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ତରଫରୁ ମତାମତ ପ୍ରଦାନ କରି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତାମତକୁ ରଦ୍ଦ କଲେ ଏବଂ ନିମ୍ନମତେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ଚାକିରୀକାଳ ବିଷୟ ଉପରେ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ:-

“

୯. ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିୟମାବଳୀର ଦୁଇଗୋଟି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଥା ନିୟମ ୩୮ ଏବଂ ୪୯ ପ୍ରତି ଅନୁଚିତ୍ତିତ । ନିୟମ ୩୮, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଉପସ୍ଥାପିତ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଟେ । ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଅର୍ଥାତ୍ ଯଦି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବ୍ୟକ୍ତି ଶାରୀରିକ କିମ୍ବା ମାନସିକ ଅକ୍ଷମତା ହେତୁ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀରୂପେ ଅକ୍ଷମ କରୁଥାଏ ଚାକିରୀରୁ ଅବ୍ୟାହତି ନିଅନ୍ତି, ତେବେ ସଂପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟଗତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବ ଏବଂ ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଫର୍ମ ୨୩ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରାଯିବ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ନିୟମ ୩୮ ରେ ଆବଶ୍ୟକ ଚାକିରୀକାଳ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ନିୟମ ୪୯ ଯାହା ପେନ୍‌ସନ୍ ର ପରିମାଣ ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜଣାଉଛି ଯେ ଯଦି ଏକ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ୧୦ ବର୍ଷର ଚାକିରୀ କାଳ ପୂରଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ନିଅନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କର ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟିର ପରିମାଣ ତାଙ୍କର

ଅର୍ଦ୍ଧମାସିକ ପାରିତୋଷିକ ହାରରେ ସେବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକ କାଳ ନିମନ୍ତେ ହିସାବ ହେବ । ଅତଏବ ନିୟମ ୪୯ ରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକ ଚାକିରୀକାଳକୁ ୧୦ ବର୍ଷ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ ୩(୧)(କ୍ୟୁ)ରେ “ଯୋଗ୍ୟ ଚାକିରୀକାଳ” ର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ ନିମ୍ନମତେ କରାଯାଇଛି: “୩.(୧) (କ୍ୟୁ) “ଯୋଗ୍ୟ ଚାକିରୀକାଳ” ଅର୍ଥାତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିବାବେଳେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସେବା ଯାହାକୁ ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଅଧିନରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ପେନ୍ସନ୍ ଓ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ ;”

୧୦. ଅତଏବ, ନିୟମ ୪୯ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ପେନ୍ସନ୍ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ଚାକିରୀକାଳ ୧୦ ବର୍ଷ ଅଟେ । ଏହି ଉପଯୁକ୍ତ ଚାକିରୀକାଳକୁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ନିୟମ ୪୯ ସହିତ ନିୟମ ୩୮ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛି ଯେ ପେନ୍ସନ୍ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ଚାକିରୀକାଳ ଦଶବର୍ଷ ଅଟେ ଏବଂ ସେଥିହେତୁ ଦଶବର୍ଷର ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ କରିବା ପରେ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ । ଅତଏବ, ଯେ କୌଣସି ପେନ୍ସନ୍ ମଞ୍ଜୁରୀ ନିମନ୍ତେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦଶବର୍ଷର ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ କରିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ମାମଲାଟିରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ଚାକିରୀକାଳକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ, ତାଙ୍କୁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଧିକାରୀ ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟିର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତାହା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

”

.....
(ରେଖା ତଳେ ଧାଡ଼ି ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଛି)

୨୩. ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ଚାକିରୀକାଳର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଥିବା ଆଇନର ଦୁଇ ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପାଠ ଦ୍ଵାରା ଉପରୋକ୍ତ ତର୍କମା ଆମ୍ଭ ଦ୍ଵାରା ପୁନଃ ଗୁରୁତ୍ଵାରୋପ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ କରାଗଲା ।

୨୪. ଏପରି ଏକ ମାମଲାରେ, ଅନୁକମ୍ପାର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ନିୟମ ପ୍ରତି ଅଜ୍ଞାକାରବଦ୍ଧତା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସମାନ୍ତରାଳ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ ହୋଇଛି ଯେ, ଅନୁମତିଯୋଗ୍ୟ ଗ୍ରାଟ୍ୟୁଇଟି ସୁବିଧା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ଏବଂ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ତାଙ୍କର ବିଧବା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ (ତା.୧୨.୬.୨୦୦୬ରେ) ଅନୁକମ୍ପାମୂଳକ ସହାୟତା ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ସରକାରୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଗଲା । ତେଣୁ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରତିପୋଷଣର ମାଧ୍ୟମ ଯୋଗାଇ ଦିଆଗଲା ।

୨୫. ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ଦଶବର୍ଷ ଚାକିରୀ କରିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ନିୟମିତ ପେନ୍ସନ୍‌ରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଗଲା । ସମାନ କାରଣ ହେତୁ ସେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ପାଇବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇନପାରେ ଏବଂ ସଂଯୁକ୍ତ ରୂପେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଚାକିରୀକାଳରେ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସେହି ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଦାବୀ ଜଣାଇବା ନିମନ୍ତେ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୋଲି କୁହାଯାଇନପାରେ । ଏଠାରେ ଉକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଆବଶ୍ୟକ ଚାକିରୀକାଳ ପୂରଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିହେତୁ ‘ପେନ୍ସନ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍’ର ନିୟମ ୩୯ ଅନୁସାରେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିନଥାନ୍ତା ।
୨୬. ଉପରୋକ୍ତ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ଏହା ଗୁରୁତ୍ବ ବହନ କରେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦାଖଲ କରିଥିବା ଓ.ଏ. ମାମଲାରେ ତାଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିନଥିଲେ । ଏବଂ ତଥାପି ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍ ସହିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କୁ ଦାବୀ କରିନଥିବା ସୁବିଧା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ମୃତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିବାରର ପ୍ରତିଯୋଷଣ ନିମନ୍ତେ ଅନୁକମ୍ପାମୂଳକ ସହାୟତା ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ସରକାରୀ ପଦବୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ଏଭଳି ଅତିରିକ୍ତ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ, ଆମ୍ଭ ମତାନୁସାରେ, ଅନୁଚିତ ଏବଂ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟଟି ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ ।
୧୭. ଉପରୋକ୍ତ ମତାମତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଫର୍ମ୍ ରଦ୍ଦ କରାଗଲା ଏବଂ ଏହି ଅପିଲ୍‌ଟିକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା । ଉଭୟ ପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କର ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ ।

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ଡିସେମ୍ବର ୪, ୨୦୧୯

ସ୍ବା/-ମାନ୍ୟବର ଆର୍. ବାନୁମଥ୍

ସ୍ବା/-ମାନ୍ୟବର ଏ.ଏସ୍.ବୋପଳା

ସ୍ବା/- ମାନ୍ୟବର ହୃଷିକେଶ ରାୟ

ଅସ୍ଥାକାର ପତ୍ର

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆତ୍ମଲିଖିତ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇରାଜି ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ । ”